

REDACTIONEEL

'35 jaar!'

Het zal de trouwe AGORA-lezer waarschijnlijk niet ontgaan zijn: dit jaar vieren wij ons 35-jarige jubileum! Om deze mijlpaal extra glans te geven heeft de AGORA-redactie de afgelopen tijd hard gewerkt aan de digitalisering van ons rijke archief. En het resultaat mag er zijn: niet langer liggen we verscholen in de stoffige krochten van de Universiteitsbibliotheek of ergens onderop de stapel met bewaarde magazines: het archief van AGORA lees je nu, met dank aan de Universiteit Gent, overal en altijd eenvoudig online (zie: <https://ojs.ugent.be/agora>). Een mooi moment voor de redactie om nu, bij de viering van ons zevende lustrum, dit archief te gebruiken om collectief terug te kijken.

Tijdens verschillende "scan-middagen" kwam het archief stap voor stap aan ons voorbij, in verschillende lay-outs, met vergeten rubrieken en vooral met de meest uiteenlopende thema's. In de artikelen werden verwachtingen naar de toekomst uitgesproken, de nieuwste ontwikkelingen kritisch onder de loep genomen en dezelfde verwachtingen soms al bijgesteld. Hoewel 35 jaar een behoorlijke tijd is – het eerste nummer verscheen een decennium voordat ik überhaupt geboren was – lijkt er soms weinig veranderd. Vijfendertig jaar AGORA biedt een inspirerend, leerzaam maar vooral ook een vermakelijk inkijkje in de ontwikkelingen binnen ons vakgebied. In dit nummer duikt de huidige redactie – met hier en daar wat hulp van oudgedienden – in het verleden van AGORA om aan de hand van een aantal overkoepelende thema's vraagstukken te bespreken die vanaf de vroege jaren '80 tot nu in het blad aan bod gekomen zijn. Ik introduceer graag wat voor moois hieruit is voortgekomen.

We trappen af met de meest recente geschiedenis van AGORA. Marianne de Beer en Jorn Koelemaj zwaaien af als hoofdredactioneel duo, en kijken terug op hun bestuursperiode. Op basis van de afgelopen vijf jaar ontwaren zij een duidelijke rode draad, en bespreken zij naast een aantal opvallende onderbelichte thema's ook de meest terugkerende onderwerpen, die volgens hen goed aansluiten bij de huidige tijdsgeest.

Toevallig of niet, deze onderwerpen komen impliciet of expliciet ook terug in de verschillende terugblikken die onze redacteurs voor dit speciale jublieumnummer hebben gemaakt. Wat dacht je van drie decennia woonbeleid of ruimtelijke ordening? Deze thema's kunnen natuurlijk niet ontbreken in een blad waar menig geograaf en planoloog zich kritisch en onafhankelijk heeft uitgelaten over de nieuwste beleidsconcepten of -strategieën. We kijken verder vooral naar de (r)evolutie van de stad, waar in dertig jaar duidelijke verschuivingen hebben plaats gevonden. Waar dertig jaar geleden niemand zat te springen om in de stad te wonen, is de stad anno 2019 populairder dan ooit, wat heeft geleid tot een overkookte woningmarkt. Ook de toerist weet inmiddels de stad in groten getale te vinden, wat op bepaalde plekken inmiddels zelfs veel overlast geeft. Vijfendertig jaar toerisme en vrije tijd, maar ook mobiliteit en transport, mondialisering, neoliberalisme en gentrificatie, erfgoed en ouderen: het komt allemaal aan bod in dit nummer. Had ik al gezegd dat in ons archief de meest uiteenlopende thema's te vinden zijn?

In vijfendertig jaar tijd zijn ook voldoende hypes in het blad voorbijgekomen: redactieadviseurs Ben de Pater en Peter Pelzer schrijven een mooi tweeluik over hypes in zowel de academische sociale geografie als in de toegepaste planologie. Of kunnen we bij een volgend jubileum vaststellen dat de hypes die door de

auteurs worden beschreven uiteindelijk toch staan voor de nieuwe werkelijkheid?

We kijken niet alleen inhoudelijk terug op 35 jaar AGORA. Valerie De Craene, Jorn Koelemaj, Michiel van Meeteren en Egbert van der Zee keken in de spiegel en analyseerden het netwerk dat de verschillende auteurs in de afgelopen decennia met elkaar heeft verbonden. Zij stellen dat het AGORA-netwerk sinds 1995 de sociaal-ruimtelijke sector in Vlaanderen en Nederland ruimschoots vertegenwoordigt. Ook de 'herinneringen aan' die verspreid door het nummer staan laten zien waar 'Agorianen' uitwaaiëren en hoe zij terugkijken op hun periode bij de redactie. Ook daar lijkt soms weinig in veranderd. Hoewel we niet meer vergaderen op een zolderkamer in Amsterdam, leeft de herinnering om met een club enthousiaste, creatieve geesten mooie kritische en relevante nummers te maken voort. In dit nummer kijken we veel terug om te laten zien waar AGORA voor staat, maar stiekem kijk ik al vooruit. Als kersverse hoofdredacteur kijk ik uit naar het schrijven van het nieuwe hoofdstuk van dit mooie magazine. Op nog vele jaren!

Demi van Weerdenburg, Hoofdredactie AGORA

COVERFOTO

Verwijdering van krakers uit een pand aan de Stadhouderskade in Amsterdam, februari 1990. Foto: Collectie Stadsarchief Amsterdam

INFOGRAPHIC

Netwerk auteurs AGORA 2014-2019. Maker: Egbert van der Zee